

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.Redacció i Administració
General Barceló, — I. — 2.º
PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes a n-es qui s'ho guany

Parla En Revenjoli. Escolta i oireu

Etzufada

Se'n mereixen una de bona bona ses clepes anticlericals, que segueixen sensa fer petjada dreta, fenthe de tortes tantes com poren i les ne inspira En Barrufet, de qui son missatges naturals i que'l serveixen ab un zel, que s'cabeys s'alsen des cap sols de pensar sa paga que'n tendrán: es foc de l'infern per un *eternum*.

I

S'«Animalot pudent» mentint com un canalla

Es gran noningú diu que «a s'hostal de la Madame (Paris)» «capellans i frares» porquetgen contra el sisè ab «camarerers». Ni a Paris e-hi ha tal «hostal», que sapiguem (i si no, que mos diga s'«Animalot an-e quin carrer i casa de París se troba), ni esver que hi haja a Paris cap lloc senyariat aont «capellans i frares» fassen lo que suposa s'«Animalot». Ment tan alt com es s'«Animalot» quant suposa això de «capellans i frares» «a s'hostal de la Madame». Sols un canalla com s'«Animalot pudent» es capaç de tirar sensa cap fonament de veritat, aqueixes senyades d'immundicia demunt es bon nom des *Ministres de Deu*, d'ets *Ungits del Senyor*. [Això es lo que pot esperar sa Relligió de noninguns com s'«Animalot pudent».

II

Ja n'hi ha de fam!—Un mot sobre Portugal

S'«Obreretxo Balear» dissapte passat mos conta que dins un parey d'anys tothom a Espanya se serà fet republícà ab so miray que tendrán de lo bé que anirà a Portugal ab sa Repùblica. [Com se coneix que's paperetxo socialistetxo escriu per quatre torrapiques i terrolers que's mamen es dit i que les poren fer creure que ets ases volen! ¡No, socialistetxos! sa Repùblica de Portugal no serveix per fer republicans, sino monárquics! Si, basta veure lo tort i malament i a la bordelesca que va tot a Portugal des que tenen Repùblica, per un ferse monárquic si no hu era; i si hu era, per fer-s'hi més.

Un amic nostre que hi es estat a Portugal no fa gayre, i no quatre o cinc dies, que no basten per conèixer com sa troba una nació, sino que hi es estat mesos, a Lisboa precisament, i no es qu'ell estiga afiliat a cap partit polític; idò aquest amic nostre s'altre dia de pagès mos ne va fer una de pintura de com van ses coses de Portugal des que hi ha sa Repùblica, de lo més ferest. Diu que hi ha rebumoris continuament, que negú sa fia de negú, que sa gent més rica, fins republicans que tenen qualche cosa que perdre, fugen de Portugal, per no esserhi demés; que tothom se queixa del malament qu'estan, perque se troben pitjor que no estaven baix de sa Monarquia, i això qu'ells es figuren que ab sa Repùblica allò havia d'esser *Lonja*, una especie de *Ciutat de Gaeta*, que negú hauria de fer feynar, i que manetjarien a palades es di-

ners, fins an es punt de que les farien nosa p'es carrers per passar. Aquest amic nostre ha viscut a altres repùblices, i les trobava ben passadores i que no hi feya mal viure, pero que a sa de Portugal succeeix tot lo contrari. A ses repùblices aont es estat llargues temporades, la gent gaudia de llibertat, això es, que cadascú feya lo que li dava la gana, mentrens no sortis de sa lley. Res d'això ha vist a Portugal, sino es despotisme més descarat i sa tirania més desvergonyida des canalles i revolucionaris contra sa gent d'orde i de bè, des descreguts i impios contra es qui practiquen sa religió. Es que sa Repùblica de Portugal entén sa llibertat just p'es republicans, inimicis de Deu i del Rey; p'es qui no son inimicis de Deu i del Rey, no n'hi ha de llibertat, sino opressió, vexacions, un jou feixuc de tot, insopportable. Es capellans no poren anar vestits d'hàbits sacerdotals; a ses esglésies just poren dir misses, pero res de sermons ni altres actes de culte per l'estil. Allà per una sospita de no res agafen un homo, n'agafen a dotzenes, i les embarquen, i ja no les veuen pus. I ab tot això es repùblicanetxos des que hi ha de per aquí fan córrer que sa Repùblica a Portugal no s'es firmada cap sentencia de mort; allà ont es públic que son a centenars ses personnes que sa Repùblica de Portugal ha enviades a l'altre, just p'es crim de no esser republicans.

Aquest amic nostre se va fer coneixent a Lisboa d'un des *Ministres de sa Repùblica*, i aquest li conta que tal Repùblica es un cent-peus, un desgavell, aont no hi ha pany qui servni romana que trega, que no s'entenen ni saben que's pesquen es qui dirigieren sa cosa pública, que no tenen homos bons per governar i que sa gent es ingovernable. Li confessà aquell *Ministre* qu'ells, per tombar sa Monarquia i posar sa Repùblica, hagueren de prometre a tots es qui cobraven de s'Estat, que les pujarien de sou i de grau, i qu'ara se troben que no es possible per lo quant es pedás no basta: lo qual, afegit an es disgust tan natural des que no son republicans, crea un estat general d'avorriment, de quicxa, de protesta, que fa que casi negú n'està content des nou orde de coses, es a dir, des desordre horrible que reyna de cap a cap de sa nació. De manera qu'aqueix *Ministre* va expressar devant es nostre bon amic sa por que tenia, i que no era ell tot sol que la tengués, que tot això de sa Repùblica no acabi ab sa desfeta de Portugal, i que l'Espanya, França i Inglaterra s'ho repartesquen un tros per hom. Aqueix *Ministre* considerava qu'encara això seria lo millor que poria succeir a Portugal.

Ja sabem que's nostres republicanetxos bobianetxos dirán que tot això es mentida perque no los convé; pero es tan ver com s'es dita missa avuy qu'aquell amic nostre mos digué tot això, i no creym qu'ell s'ho tregués des cap, sino que's ben ver per lo quant es una persona molt formal, no coneuda per mentidera, i que no parla per passió política perque no es estat may polític i manco inimic de sa Repùblica en si, ja qu'ell alaba prou altres repùblices aont ha viscut. Es una persona ben coneuda dins Manacor i fora de Manacor i apreciada de tothom.

III

Com a cans i gats

Es socialistetxos demunt s'«Obrer Balear» i es sindicalistetxos demunt *El Rayo* segueixen esclenxantse, dientse es nom des porc sobre qui es més socialista o més anarquista o més Pere-Peixet-ferro-de-baldufa. An això se redueixen es socialism i es sindicalisme: a arrieses, barbaridats, descordies, barayes, desgavells, escàndols.

Lo més petit que diu un socialist a demunt s'«Obrer Balear» a un sindicalista de *El Rayo*, es demanar per aquest un «aubardà». ¡O si n'hanviend de fer d'aubardans per tots es socialistes i sindicalistes que n'han mester, molta de feyna tindríen ets aubardans.

Ja'n quedarien ben poquets de socialistetxos i sindicalistetxos sensa sa cosa demunt ses costelles, subjecta ab ses cingles pe'sa panxa i sa tafarra devers ses anques. ¡Ja farien sa seu plantal... sa que les pertoca.

IV

Ja acaben es menuts de tot

Si, se veu que ja les acaben ets esriguedoretxos des paperetxos socialista de Ciutat qu'escriuen aquells enfilays de mentides i d'infamies contra es Clero, baix des titol *Luxuria clerical*. A forsa de plomarse es genoys son arribats an es sigle XVI, i fan a sobre qu'avuy acabaran sa posta i *concluïr*. I es molt salada aqueixa *luxuria clerical* del sigle XVI, que consisti ab «sa reforma de Luter», es Concili de Trent, es Reneixement i «sa fundació de s'orde d'ets jesuites». Aqui gratahi!

«Sa reforma de Luter? ¿Vol dir «era necessaria»?

Que «sa reforma de Luter» va esser en gran part «luxuria clerical» es ben ver. Si En Luter en trobá tants que'l seguiren, se va deure en gran part a que declarà abolida per molts sa lley de Deu sobre castedat, i ell en donà s'exemple alegantse ab una monja desmonjada, ell qu'era un fraire desfrarat. I ets altres caporals des protestantisme feren dos diners de lo meteix. De manera que sa «reforma» d'En Luter, que s'«Obreretxo Balear» diu qu'era «necessaria», consisti, no en subjectar ses passions a sa lley, no en fer entrar p'es cavat ses voluntats i ets enteniments d'ets homes, imposantlos es *jou del Bon Jesús*, sa lley puríssima i santíssima de l'Evangeli, sino que consisti «sa Roforma de Luter» en suprimir easi tota sa lley, no deixantne més qu'un fil prim que no serveix per subjectar més que qualche mosquit beneyt. ¡E-hu va esser ben original aquella «reforma» d'En Luter! ¡Fora cumplir es vot fet a Deu de viure en castedat! ¡fora dijunari! ¡fora fer penitencial! ¡fora obligació d'anar a missa ni d'acostar-se per res a l'Esglesia! ¡fora estar subiecte a cap autoritat en coses de fe i de Relligió! ¡L'Evangeli! ¡Qu'es l'Evangeli, segons En Luter? Es sa paraula de Deu, pero que cadascú la pot entendre així com li doni la gana, fins a s'estrem de poder creure que no es tal *Paraula de Deu*, com e-hi ha haguts i hi ha avuy milenars de protestants que hu proclamen i hu

defensem! ¿Qui no hu sap que s'indiferentisme, s'incredulitat i s'ateisme son fiys i conseqüencies naturals des protestantisme; son corcs que roguen es cor des protestantisme, que ja faria estona que seria mort i re-dmort si no fos per lo que conserva des Catolicisme. Si, si se conserva es Protestantisme com a creencia cristiana, es en quant deixa d'aplicar a l'Evangeli i a la Sagrada Escriptura es principi fonamental d'En Luter: s'interpretació de la Sagrada Escriptura, feta per cada u sensa subjecció a cap Autoritat posada per Deu per dur ets homos p'es *cami de Deu* cap al cel.—¡I sortirnos ara s'«Obreretxo Balear» dient que «sa reforma d'En Luter era necessaria»! Si, per matar sa Relligió del Bon Jesús, si fos possible que ets homos la matassen; per ferli tot es mal possible, ja que no era possible matarla; per això i sols per això era «necessaria» «sa reforma de Luter». Es ben segur que En Barrufet no se'n ha pensada mai cap de tan perjudicial a sa Relligió de Deu com «sa reforma de Luter». No es estrany que a missatges d'En Barrufet tan reconsagrats com ets esriguedoretxos de s'«Obrer Balear» els-e semblí tan bé «sa reforma de Luter». *Cadascú sap quin pa l'assacia*.

¿Ay es Concili de Trent? I ¿que'n sap s'«Obreretxo Balear»

Ara vegem ets altres casos de *luxuria clerical* que cita es paperetxos socialista com a succeix an es sigle XVI: «es Concili de Trent», «es Reneixement» i «sa fundació de s'Orde des Jesuites». ¿No es ver qu'eren una *luxuria clerical* de molts de bemols? Es Concili de Trent lo que va esser, sa gran bateria que Deu haja inspirada may a l'Esglesia contra «sa reforma de Luter», contra tots es desordens i desgavells que ses passions i miseries humanes havien introduits demunt la terra i qu'eren causa de totes ses causes des mals de l'Esglesia. Es Concili de Trent lo que va esser, sa travà més grossa i es dogal més estret i qu'ha fermada més eurta *luxuria clerical*, com e-hu demonstra s'història.—¡I no obstant, s'«Obreretxo Balear» té sa poca alatxa de dir que tal Concili «separà» «l'Esglesia» «de ses vies des progrés»; que la «declarà» «inimiga esplicita de sa civilisació»; que desde es moment que «promulgà» tal Concili, «rebutja i odia tot lo que enalteix i dignifica s'hom»; que «es Concili de Trent ab ses seues decisions ha separada l'Esglesia de sa civilisació humana»; i qu' «ella i negú més qu'ella ha desreditades ses doctrines de Cristo».

Veyam jo esriguedoretxos des paperetxos socialista! esplicauvos una mica més sobre aquest Concili. A veure qu'es que va fer aquest Concili contra «tot lo que enalteix i dignifica s'hom»? ¡Amb-e que «separà l'Esglesia de ses vies des progrés» i «de sa civilisació humana»? Veyam parlau, grans gonelles! Pero ¿i que sabeu voltres des Concili de Trent? ¿Heu lletgides may ses lleys ni es cànons que donà aquest Concili? ¡Si comensen per estar en llatí! i ¿quin de voltros en sap brot de aquesta llenya tan... clerical? ¡Es «Concili de Trent» anar cuantra «tot lo que enalteix i dignifica s'hom»! ¡No es tal volta lo que més «enalteix i dignifica s'hom» sa llibertat humana? Idò ¿que va fer

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca-l'amo Andreu Alcover, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'enquadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila Brossa

aquell Concili més que defensar, sostindre i definir sa llibertat humana, que aquell «reformador» de l'engàny, En Luter, negava i deya que no hi havia tal llibertat? ¿O no hu saben ets escriguedoretxos de s'Obrer Balear que En Luter va escriure fins i tot un llibre *De servio arbitrio* per negar sa llibertat humana? Si, deya En Luter que s'homo es un ase, que, si li eualcava s'Esperit de Deu, obrava es bé; i si li eualcava s'esperit del dimoni, obrava es mal, i per lo meteix s'homo no era responsable; i fins arribà a dir aquell gran polissardo que ses obres bones no servien de res ni tenien cap mèrit. Això ensenyava aqueix gran reformador que s'Obrer Balear posa demunt es niguls! De manera que's Concili de Trent va esser ab tots es catòlies an es sigle XVI es gran defensor contra En Luter de s'atribut més alt de s'homo, de sa llibertat humana, que En Luter ab sos protestants negava i combatia. Quin paper més ridicul no fa s'Obreretxo Balear, que s'èt per tan liberal, pe' s'estaló més fort de sa llibertat humana, defensant En Luter que negava tal llibertat, i tractant d'inimic de sa civilització es Concili de Trent que sostengue sa mateixa llibertat contra aquella mala ànima d'En Luter? Vaja, sabaterons de s'Obreretxo Balear! qui es sabater, que fassa sabates i deix estan en pau es Concili de Trent!

¿Que es això des Renesciment?

Mos conten es manobres de s'Obrer Balear que «an es sigle XVI» «succeix» entre altres, «un fet» «es Renesciment», com un cas de «luxuria clerical». Quines dues barbaridats més dignes de sa toixarrudesa i de s'ignorancia des socialistes! Qui no sap qu'es Renesciment s'inicià ja an el sigle XIV, i brillà ja esplendorosament an es sigle XV, sobre tot durant sa segona mitat? Pero i qu'era es Renesciment, escriguedoretxos de s'Obrer Balear? Vaja, grans mopies, esplicauvos una mica demunt aquesta cosa! Ja veure qu'era es Renesciment i en que consistia! Iveyam si se menja va ab cuyera o ab forqueta o ab sòs dits! Ja seria de sentir una explicació vostra d'aquell gran moviment de cultura a favor de ses arts, lletres i ciencies de Grecia i Roma, que feu coses tan bones per un vent i tan dolentes per altres vents, que donà ab un concepte tants bons resultats i per altres conceptes resultats tan pessims! Bons estau voltros per explicar res d'això, si sou uns titiuers que no vos sabeu tornar es mœs en questions d'història, de ciencies ni d'art! Sou uns ignorants tan ignorants i vos aficau a parlar de tot, dient més desbarats que paraules!

Lo més salat es posar «es Renesciment» com un cas de «luxuria clerical». I bé està es sostre abaix i sa cuya dalt es porxo! Sols a un socialist que's mam es dit, li pot ocórrer escriure un articletxo sobre «luxuria clerical» del sigle XVI i anar-hi a parlar des «Renesciment»! Vaja, escriguedoretxos de s'Obrer Balear, esplicaumoshu una mica com es que mos sortiu ab aqueixes neus des «Renesciment».

¿Vol dir va esser molt mal fet es fundar s'Orde des Jesuites?

Es manobres de s'Obrer Balear diuen que si, que va esser «una nova taca» per l'Esglesia. Figuravos! I esper que va esser «una nova taca», si's pot sebre, grans... socialistetxos! Ah! es que, segons aqueys torre-pites, «es jesuitisme» vol dir «inmoralitat», «es un cranc que roega sa societat». Com? «Se val», segons aquells batzans, «de ses farses religioses», «consegueix casi sempre es seus riens propòsits», «s'apodera de tot quant se passa p'ès cap», i «repeteix i aumenta crims i robos demunt es que va cometre desde que va néixer». Vaja!

se veu que's Jesuites no les entren per suy dret an es socialistes! Això es sa gloria des Jesuites: que's socialistes no les puguen veure ni pintats. Veyam, grans búgueres, quin principi professà ni ha professat mai la Companyia de Jesus, que sia gens immoral! Esplicauvos una mica demunt això! Amb-e quines coses es estada mai la Companyia de Jesus cap «cranc» de «sa societat»? En no esser de «sa societat» d'En Barrufet! Per aquesta si qu'és un mal contrari la Companyia de Jesus! Basta sentir parlar qualsevol missatge d'En Barrufet, per coletgir que la Companyia de Jesus es qui les posa més terra a s'escudella i que les fa rentar més llana negra.

En quant an «crims i robos» de la Companyia, deym que's paperot socialista ment tan alt com es quant parla de tals «crims», de tals «robos». I si no, que diga quins son aqueys crims i robos, quant i aont els-e cometé la Companyia de Jesus? O se figuren aqueys etzertos de socialistes que's hem de creure just pe' sa seua paraula mentidera i criminal? Ja hi van calsats per ayo!

I acaba es paperot socialista ab una altra mentidassa feresta: diu que «Clement XIV» se va veure «obligat» a «engegar» «de totes ses nacions del mon» «es Jesuites». Això es fals de tota falsedad: lo que va fer Clement XIV, va esser disoldre i desfer la Companyia de Jesus, no perque ell passás gens de gust de ferho, no perque sortis d'ell una tan greu determinació, sino per tapar la boca a tots es Governos catòlics d'aquells temps, en mans casi tots de missatges d'En Barrufet i que amenassaven l'Esglesia ab un cisma, això es, que dits governs separarien ses seues nacions de s'obediència del Papa. Aquella condonciencia que tengué Clement XIV no servi absolutament de res en benefici de l'Esglesia, i posá de manifest una volta més que ets inimics des Jesuites eren ets inimics de Deu i de l'Esglesia; i per això Pío VII tornà posar «s'Orde des Jesuites», així com l'havia fundada St. Ignaci, i de llavó ensà tots es Papes l'han tenuida com si fos sa nineta des seus uys perque ella s'ho ha guanyat i s'ho guanya, trabayant a-les-ites por tot arreu per promoure aont se vuya «la major glòria de Deu», com may hi haja trabayat cap institució esglésiastica. Per això, repetim, tots es missatges d'En Barrufet menen tan cuantra la Companyia, per això en duen un dimoni a cada cabey de la Companyia. Ab això es manobres de s'Obrer Balear se demostren missatges d'En Barrufet ben naturals.

Pero i que té que veure sa «luxuria clerical» ab «sa fundació de s'Orde des Jesuites»? Que té que veure una cosa ab s'altra? Veyam: grans socialistetxos, esplicaumoshu una mica an aixo!

Ment com un canalla!

Pe' s'Obreretxo Balear parlà, que arriba a dir que an es sigle XVI «la Seu Pontifical» «arriba a esser es símbol des crims». Això sols e-hu pot dir i sostener un ignorant sense gens de vergonya, un canalla de lo més canalla. Veyam! que cito es paperot socialista quins historiadors o critics formals d'història diuen res d'això! Porà citar alguns escriguedores criminals i canalles, posseits de sa rabià diabòlica contra es Papes que inspira Satanás an es seus mercadancers; pero d'històriadors formals i dignes, sien de sa creencia que s'guen, que no es capaç es paperot socialista de citarne cap que diga que «la Seu Pontifical arriba a esser el símbol des crims» an es sigle XVI?

Després diu es paperot canalla que es gran poeta Petrarca deya que «sa pudor de sa vida des Papes arribava an el cel». Veyam, gaont es que Pe-

trareca digué tal cosa? Dins quina obra seuva digué may res d'això? Vaja, digauhu dius quina obra del Peterarca figuren tals paraules!

Finalment retreu es paperot canalla unes paraules de Maquiavel contra la «Cort de Roma», l'Esglesia i es clero, això es, que Maquiavel dona la culpa a l'Esglesia i an es Clero de que «ets italians» «sien impios i criminals». En Maquiavel! Bona hipoteca mos treu es paperot socialista! Un d'ets escriptors més immorals que hi ha haguts, queaconseya an es reys i governants es medis més reprovables per conseguir lo que's-e covenga, considerant los tots lícits, una volta que les duguen an es fi que se proposen. En Maquiavel era un gran partidari i admirador de Cesar Borja, que considerava com es gran príncep del sigle. Ja recordareu ses barbaridats i els horrors que's paperot socialista ha vomitats contra Cesar Borja; i araté sa poca alatxa de retreuremos com una autoritat un admirador i defensor des meteix Cesar Borja! E-hu veys, socialistetxos, com no sabeu que vos metgencau? Embuyau fil i fil, dient més desbarats que paraules i posantvos a cada passa en contradicció ab voltros meteixos! Quins caps-verjos! quins baladriers! quines carrasses!

V

¿Ay de bo?

Mos surt es paperot socialista, disapte passat, dient que «Espanya es des Clero», que's Clero «confessa tot lo que significa Progrés, Ciència i Cultura», això es, que es qui dins Espanya «signifiquen Progrés, Ciència i Cultura», se «confessen». De manera que's paperot socialista regoneix qu'ells, es socialistes (que no «se confessen», en no esser ab sa coa de s'ase) no «signifiquen Progrés, Ciència ni Cultura». De manera que, segons ells meteixos, son uns atrassats, uns ignorats, uns seuvatges.

I està tan cremat es paperot socialista de veure es poder que's Clero té dins Espanya, que proposa an es seus de ferse «marroquins, portuguesos o americans». Quina llàstima que no s'hi fassen tots abans de tocar hores! Quina sort no seria per Espanya que tsts es socialistes que hi ha, alsassen es cap i li copassen cap an el Marroc, cap a Portugal, cap a Amèrica. Bon vent i que no tornassen! en no esser girats com ets odres o convertits ab homos de bé, que seria lo més avengut!

Vaja, idò, socialistetxos clepes, a veure si vos esquitxau ben depressa an el Marroc, a Portugal o Amèrica, com més aviat millor!

VI

S'aplec des radicalingos

Diumenge passat, havia d'arribar de Barcelona es célebre Emilianetxo Iglesias, s'hèroe de sa «Setmana Trágica», que, quant va esser s' hora d'esser revolucionari, no de llengo sino d'obres, es seus no'l trobaren en-lloc ni'l veren blanc ni negre, perque estava tancat dins Ca-la-Ciutat, més retgirat qu'un euc. Ido N'Emilia-

netxo havia de venir ab s' altre cappare lerrouxista En Pepi Ullot i uns quants elecs més, per prendre part ab so gran aplec que's grandiós «Partit Radical» havia de fer, sens dupte per celebrar es seu colossal triomf a ses derreres eleccions municipals, aont no va treure cap Retgidor, i fins e-hu va haver candidat seu que va tenir 3 vots. Ido es radicalingos de ciutat resolqueren fer un aplec, i convidaren N'Emilianetxo, que digué que si, pero que, com va venir s'estrenyer, va dir que no, perque, segons «El Progres», li pegà un atac an es cor;

perque tenia altres feynes des Partit, segons digué En Pepi Ullot; perque degué trobà que no hu pagava sa pesa, deym noltros.

Arriben N'Ullot i ets altres elecs lerrouxistes diumenge demati ab so vapor; i anaren an es moll a rebrelos un escabotell de xabalets radicalingos; i, en lloc d'anar-se'n ab aqueys democràticament a peu com a bons germans, partidaris de s'igualtat, N'Ullot i companyia prenen un carruatge, i de d'allà cap a la fonda, deixant plantats es seus correlligionaris, qu'encaixà van a peu, com e-hi aniran provablement tota la vida.

Va veure aquesta fantasia de N'Ullot i comparsa un bon amic nostre, republicà, deixable del P. Bibiloni, que diu que li donà per retgla aquell famós frare franciscà que, per allà ont passàs a's demati, e-hi pogués passar a's capverpre, i que fos humanitari ab tothom. Noltros li deym an aquest bon homo que siga republicà observant sempre i en tot aqueixes dues retgles del P. Bibiloni, que hi ha tantissims de republicans que no les observen. Aquest bo de homo, com aquells revellers lerrouxistes se'n pujaren a un carruatge deixant en porret es qui eren anat, a rebre's, era demunt es moll, i desvant tal feta aquell homo se va indignà; i se'n vengué a contarmosh.

S'aplec va esser més tart, presidi D. Juan Llopis, catedràtic de s'«Institut» de 2.ª Ensenyansa. Noltros no hi erem, i «La Almudaina» conta lo que va passar, qu'un Sr. Escudrià «va demostrar vius desisys de que sa República entràs prest. Son es desisys de tots ets republicans espanyols; pero se veuen fatalment obligats a haverse de quedar ab tals desisys perque a sa República li ha pegat per no entrar.

Llavò s'alsà aquell famós Daviu, mestre de s'escola layca de Sóller i mestre consumat en s'art de cobrar de contrabàndol, anys i més anys, des presupost d'Ensenyansa Pública contra tota llei i tota justicia, fins que'l tregueren ignominiosament de s'Escola d'Espories que havia sabuda saúpar, passant clínicament per demunt sa Lley. No es ver que'un homo aiixi, es la nata per predicar... sa «legalitat» republicana, qu'es una «legalitat» de tants de benials, com e-hu demonstra es manetx de casi tots es caporals republicans, famosos pe' sa seuva farsantaria, despotisme, arbitriallat i poca alatxa. Ido aquest subjecte, En Daviu, va predicar contra «es caciquisme que reyna dins es pobles». Voleu més «caciquisme» que ocupar una Escola pública una partida, «anys sense es titol de Mestre i cobrar com a tal Mestre des Presupost de sa Nació sense tenirhi cap dret! Veyés si'n pot donar En Daviu de llissons de «caciquisme» an esjmés pintat! Llavò se'n alsà un altre, un tal Simó, que va dir qu'era mallorquí, pero qu'està a Barcelona, i va exhortar es republicans a fer política republicana sense revolteries, sensa mastegar fesols. Vaja, idò, grans republicanetxos mallorquins! ja veure si creys aquest Sr. Simó de la «Simona», que no sabem qui'l deu haver «ensimonat» ni qui'l puga «desensimonar».

Després d'haver parlat es «President des Partit Radical» de Ciutat, un tal Julià, que demanà que s'obrisser nous centres republicans, tots ab una escola layca (texem, Maria Ayana!), —s'alsà es terror de sa Monarquia, En Pepi Ullot, gran manyeta d'En Lerroux. Ido si, aquest Ullot va esser que entany, a s'aplec que vengué a fer a Ciutat sa derreria des gost, va fer tremolar sa Monarquia ab un discurs que tirà. Pero l'avà li succeix la cosa més célebre que baha succeix a cap revolucionari mai: tota sa por, tot es tremolor qu'ell se

figurava haver fet agafar a sa Monarquia, cop en sec li agafà a ell, com se va veure denunciat an es Governador pe' sa policia. Llavors se demonstrà sa seu heroicitat, es seu coratge may vist. S'amagà ben amagat, i sa Policia i sa Guardia Civil cerca qui cerea N'Ulld, i N'Ulld, terror de sa Monarquia, ben amagat! I es republicans cap-pares i corregudes an es Govern-Civil! a demanar misericòrdia per N'Ulld, jurant i perjurant qu'era un bon al·lot; que, si havia dit res del Rey, no hu 'via fet per ofendre'l. Bo estava ell, gran revolucionari republicà, per haver volgut ofendre el Rey! Arretglada la cosa ab so Governador qu'ell, N'Ulld, declararia que sa seu intenció no era estada d'ofendre el Rey, i que no tenguessen ansia qu'ell faria bonda, lo qual era sa desautorització de N'Ulld com a revolucionari i terror de la Monarquia.—N'Ulld sortí de s'amagat i se presentà més blan qu'un borreyó de llana devant s'Autoritat. Es Tribunals instruïren sa causa, i que porien fer més qu'absoldre'l, si ell, qu'havia volgut exercir de «terror de sa Monarquia», jurava i perjurava que ab tot quant havia dit, no havia volgut ofendre tal Monarquia ni un fòtil mort! De manera que sa Monarquia pot estar ben descansada; si l'ha de tomar N'Ulld, durarà fins que ses galines hagen tretes dents, fins devers es dia del judici final horabaxando. Bo está En Pepi Ulld per tomar sa Monarquia!

Si sa Monarquia fos un caramull de cougrets o d'ensaymades o de pasta-real o un arròs sec o una porcella rostida o un endiot farcit o un pilot de gelat d'aquell tan fi que saben fer a «Ca'n Bartola» o a «Ca'n Tomeu», així jo vos assegur qu'aviat no n'hi hauria de Monarquia dins Espanya: N'Ulld tot sol aviat l'hauria llevada des mitx. Pero essent sa Monarquia així com es, ivaja! no té que temer res d'En Pepi Ulld.

Idò aquest subjecte s'alsa a s'aplec ija es partit a esmolar sa garrova i a embuyar fil, i va dir que «En Maura i En Canalejas son iguals», i que En Maura «condamnà En Ferrer sensa proves».—Es fals de tota falsedad qu'En Maura «condamnà En Ferrer». Qui'l «condamnà», va esser es Tribunal Militar, i el «condamnà» ab ses «proves» que proporcionaren ab ses seues declaracions es meteixos republicans, sobre tot es lerrouxistes, i especialment es germà d'En Pepi Ulld, Rafel de nom. El coneix En Pepi an aqueix germà seu? Idò aqueix va esser un des qui donà ses «proves» per condamnar En Ferrer. Tant es així, que En Ferrer meteix de dins sa presó escrigué una carta, donant sa culpa an es lerrouxistes de sa condemnació que veia que li anava a caure demunt. Ara aquest Pepi Ulld té sa «frescura» de venirse'n a parlar si «condamnaren sensa proves» En Ferrer, allà ont es capòrals lerrouxistes foren es qui contribuiren més a llevarlo des mitx; foren es qui carregaren es quatre fusells i es qui anaren a estirar an es gatet per desparer i enviar aquella mala ànima a l'altre mon, senzillament perque les feya nosa, i mals averanys perque es populatge estava més p'En Ferrer que no per ells. I que s'ha figurat En Pepi Ulld que a Mallorca som tots tan bobians com es quatre terroristes que hi anaren a sentirlo? Així meteix sabem que passa per Barcelona, i coneixem, més que'l mal temps, sa vida i miracles des caps-pares revolucionaris d'aquella gran ciutat.

Va dir també En Pepi Ulld que a Espanya lo que falta, es «educació nacional». Es ver, pero encara allà ont en falta més es entre es lerrouxistes, que no'n tenen de «nacional» ni de cap casta.—Va dir també En Pepi que «es precis que renescà sa lli-

bertat, sa moralitat i sa justicia». Això si que es ben «precis» ferho avinent an es lerrouxistes, comensant per D. Aleixandre i acabant p'es derrièr merdacaner des partit. Basta recordar que D. Aleixandre dia 1 de setembre de 1906 va donar an es seus desde es periòdic «La Rebeldia» aqueles célebres ordes: «Robau! jcalau foc! jmatau! jalsau es vel a ses novícies! jfeys de gorans!» «Ha donades may cap caporal de partit unes Ordens tan conformes a «llibertat, moralitat i justicia»? I si es cap donava aqueixes ordes, que havien de fer es brassos, ses cames, es peus, ses coes? Ja se va veure bé a sa «Setmana Trágica», aquell enfilat horrible de crims, atentats, robos, violacions, incendis, assassinats. I En Lerroux va dur sa «frescura» fins a s'estrem de vanagloriar-se d'esser estat es mestre des qui feien sa «setmana trágica», això es, de aquells estols d'assassins, lladres, incendiari i malfactors. Si, ell i En Ferrer foren es mestres. Pero al manco En Ferrer e-hi posà sa pell, cosa que En Lerroux no ha fet may: e-hi posa sa d'ets altres, i guarda sa seu per anar ab automòbil de 50.000 pessetes, habitar cases de 200.000 i donar-se per tot arreu sa gran vida ab més pompa i magestat que's gran Ture.

A la fi acabà s'aplec, recomanant es bo de D. Juan Llopis an es radicallings qu'assistesquer puntualment a ses reunions des Partit, a veure si

falsaran qualche poc, perque lo que's diu fins ara n'hi ha de rusca ferm; i, si no, que vagen a desmanarho an es propietari de sa casa aont es Partit té s'estatge, que li deuen, si no les hi han pagats aqueys dies, cinc mesos de lloguer; i no es qu'ell, segons content, no haja demanat que'l paguin! es que allà ont no hi ha, el Rey e-hi pert.

VII

Aquest estiu se farà s'esclafit

Si, sa primeria des setembre o sa darrera es republicans faràn sa Revolució. Aquesta vegada no hi haurà vel, la faràn. E-hu tenen tot preparat, tot a punt per «entrar». Es caporals estan entesos i convenguts; diuen que només seran quatre grapa-des...

«O si sa sa Monarquia dins Espanya no tenia altres contraris més que es republicans! O si no li poria venir mal més que des republicans! ja n'hi vendria ben re-de-poc! ija'n viuria d'anys i sigles sensa cap mal de cap! aixo, naturalment, si es republicans seguian sempre es meteix trots que duen des que comensaren a trotinar per dins Espanya.

De manera que aixo de qu'aquest estiu hagen de fer ells sa Revolució i posarmos sa Republica, son desvarietjos. Es allo de «qui té fam, somia truytes.»

DE TOTES ERBES

En Juanet i sa fia del Rey

(Acabatay)

En Juanet arribà a veure que no aclaria res de fer aquells estrems de pena i desesperació dalt aquella muntanya.

—¿Que aclareràs ab tot això? arribà a dir. —¿Que hi faré per aquí dalt, plorant com una Magdalena, fent es botx? Anem per avall, que per ventura sa bona sort me tornarà topar!

I ja li ha copat muntanya avall, i de d'allà, aquí caye aquí m'aixec, per dins aquella mala petja, que'l dimoni hi hauria perduda una ànima.

Era una muntanya molt alta i que s'estenia per tots es vents una cosa grossa.

—Ja no acabarà may aqueix dimoni de muntanya! deya En Juanet, com veia que devallava i devallava, i no arribava a acabar sa pendent.

Ab això havia aplegada una talent rabisosa, una fam qui l'alsava; pero no trobava res en-lloc per abordars'hi i posar unes quantes miques.

A la fi topa un ort, ple d'abres fruixats. Afina una perera ben carregada de peres, unes peres com es puny, que semblaven més peramenys que peres.

En Juanet mira si hi lluu negú en tot allò; no hi guipa negú, i ja està abordat an aquella perera, i menja qui menja peres, que les trobava com un sucre; pero com se'n va tèmer, li va esser sortit un banyam ferest: una banya per cada pera que s'havia enflocada. No'n volgueu sebre més: aquell cap seu era tot una banya, i cada banya ben caragolada pe'ses branques de sa perera. I aquí foren ses bones; quant s'ortolà se'n tem de que li saupaven ses peres, ja hi compareix ab un bon venable.

—O gran cara de poca cosa! deya s'ortolà, brandant es venable. —I aquestes peres que jo tenc tan geloses, vendràs a fer uy de crits i remeius!

—No pegueu tan fort! deya el pobre. —Jo vos assegur que no hauria abusat! Era que sa fam m'alsava en pes! jerà que ja no poria aguantar pus de sa talent que'm petxucava! Ay no pegueu tan fort! no pegueu tan fort, germanet! Ay die! Jay dic!

Com prou l'hagué massolat, que's bras ja li feya mal, s'ortolà s'arramba a sa perera veynada, cuy una pera com es dos punys, i diu an En Juanet, allargant-lehi:

—No res, per lo bé que hu parlat, jau això, i menjauvoso, que no vos ne pedinedre!

En Juanet s'etziba aquella pera; i, encara no la tengué dins sa còrpora, com zás! li descomparaguèren totes ses banyanes que li eren sortides an es cap. L'homo va romandre ab sos cabeyos drets; no se'n poria avenir per cap vent del mon. I que fa ell? Conta an aquell ortolà sa passada que li havia feta sa fia del Rey de prendreli sa «bosseta verda», es «canyemet» i sa «selleta». S'ortolà en va tenir pietat, i dona an En Juanet tres peres de ses que feyen sortir banyes an es qui'n menjaven i tres peres de ses qui'n llevaven an es qui'n tenten; i diu an En Juanet:

—Si tu't saps enginyar ab aquests dos graps de peres, porás recobrar es «canyemet», sa «bosseta verda» i sa «selleta» que dius que la Senyora Princesa t'ha espampolada! Ara tu desxonxit! que ja no éts d'edat de tenir gayre són!

En Juanet agafa ses sis peres, i de d'allà cap a sa ciutat del Rey! Encara no hi va esser, com ja se'n va per devant ca'l Rey cridant:

—Quin compra peres, que tenen una virtut tan grossa que negú s'ho pot pensar! Hala qui me'n compra! Tres me'n quedan només! Tres i no pus! Hala qui les vol!

Un parey de criades de ca'l Rey e-hu senten, i se'n van corrents a la Sra. Princesa, i li diuen:

—Senyora Altesa! jun homo qui passetja peres per vendre! i diu que tenen una virtut tan grossa que negú s'ho pot pensar! I només n'hi queden tres! Que les vol o no la Sra. Princesa?

—Anauhi corrents! diu sa fia del Rey, i comprouleshì, en demà! Jo que en demà! Veyam que seran aqueixes bones de peres!

Ses criades se'n hi van com a lloonzins a turbar En Juanet, que seguia per devant ca'l Rey, estellantse de cridar a tota gorga:

—Hala qui les me compra! Tres me'n queden! tres! Hala! Hala!

—Germà! germà! se posen a cridar aquelles criades.

En Juanet e-hi compareix ben peus alts, i les diu:

—¿Que es que voleu ses peres?

—Sols que hu hagau endevinat! Di-gau que vos n'hem de donar!

Lo qu'ell los digué n'hi donaren, i se'n duen ses peres, corrents, a sa fia del Rey, ses tres que feyen sortir banyes an es qui en menjaven.

Poc s'ho feya contes sa fia del Rey que sa virtut grossa que tenien aquelles peres fos que, an es qui en tastàs, li sortí un banyam disforjo.

La pobre n'era massa afectada de peres, i aquelles que feyen tan bona cara i tanta de menjera; i no pogué estar que no les tastàs.

Menjarles-se i sortirli un banyam ferest an es cap, va esser tot u.

—O quin esglay per aquella pobre Princesa veure-se ab aquell recapte tan ferest su's cap! Torna de mil colors, va caure en-terra de baticor, i no la porien retornar. I el Rey i la Reyna que's pensaven tornar boys. Un cop rompien en plors, i llavo se pegaven ab so cap pe'ses parets, i s'arrabassaven es cabeps, un grapat ab cada ma; i tota la Cort poreu creure com se devia trobar.

El Rey passa orde de que fassen cames a veure si agafaran es polissó que havia venudes aquells dimonis de peres; pero, que havien de trobar en Juanet! Massa ell s'era fet lluny. —¿Que fa l'homo? Ab sos doblers que li havien donats de ses peres, se compra un vestit de metge, i cap a sa ciutat del Rey de bell nou!

Trobà la ciutat alta ab so pas des banyam qu'era sortit a sa fia del Rey.

Negú parlava d'altra cosa, i jhalas metges a ca'l Rey ja veure si trobarien cap remey per llevar a la Sra. Princesa aquell tu-autem que li era sortit devers sa cloaca. Es metges tiraven junta, dienthi cadaçú sa seu: uns deyen de serrarlehi, altres de llavorarlehi, altres de posarli pagats i més pagats. No s'aventen, i sa pobre Princesa se quedava ab so grandiós banyam, que, com més anava, naturalment, més nosa i més sòbres li feya. I el Rey que no feya més que cridar metges de llevant i de ponent, de tramuntana i mitjorn, i era carreró seguit de molts que n'hi anaven; pero no n'hi havia cap que's sabés desfer des trunfos des banyam de la Sra. Princesa.

Així no es gens d'admirar si tot d'una qu'En Juanet s'hi posà a passatjarse vestit de metge, el Rey l'enviàs a demanar més que depressa, sabent qu'era un metge nou.

En Juanet s'hi presenta, i el Rey jses derreires de qu'allo fos En Juanet! El Rey li conta's pas des banyam de la Sra. Princesa, i li demana si's dona ab coratge de decantarlehi, i que demanàs tots es diners que voldria. Sa questiò era llevar aquells rebolls horrorosos des cap de sa seu fia.

En Juanet, després d'escoltarlo ben arreu, s'esclamà:

—Per jo dir una paraula, necessit primer haver vista de prim conte sa mala!

—Bé parla el Sr. Doctor! diu el Rey.

L'entrean an es metge-nou a veure la senyora Princesa, que no va conéixer que fos En Juanet, perque des disgust des banyam no sabia qui cap li anava devant ni hi vaya de cap bolla.

En Juanet la se mirà ben arreu, i va veure que eren tres banyes disforjes que eren sortides an es cap de sa fia del Rey, i a la fi diu:

—Sé es remey per llevar aquestes tres banyes.

—I aquesta es vera, Sr. Doctor, que sap un remey per llevar aquestes banyes? s'esclama el Rey.

—Passa de vera! diu En Juanet; pero les hem de llevar d'en una en una.

—Diga, ido, aont es i qui es aquest remey! diu el Rey.

—Per arribar an aquest remey, diu es metge-nou, jo necessit un «canyemet» que, en dirlí: «Canyemet», treume des menjars del Sr. Rey! tot d'una trega d'

aquell menjar. Mentre jo no t'heu aquest canyem, no hi haurà res que fer.

El Rey i la Princesa, se miraren, i van dir:

—¡No tenim més remey que donarli es que tenim!

Molt de greu els e's sabia, pero a la fi donen es «canyem», an es metge nou, que va dir:

—Bono, demà vendré a sa meteixa hora, i li llevarem Sra. Princesa, sa primera banya, si Deu ho vol.

I lo endemà s'hi presenta a sa meteixa hora, i dona a sa fia del Rey una d'aqueilles tres peres, que's banyut qui en tastava, romania sensa banyes. I ¿que me'n direu? Ell encara la senyra Princesa no s'havia acabada sa pera com «zas!» li cau una de ses tres grandioses banyes des cap. Pero encara n'hi romanien dues:

—Per llevar sa segona banya, diu En Juanet, necessit sens falta una bosseta verda aont es diners no s'hi acaben mai, i com més en llevin més n'hi haja. Per trobar es remey contra sa banya segona, m'és precis treurelos d'una bosseta així.

—¡No tenim altre remey que donarli es que tenim! varen dir el Rey i la princesa.

Perque lo que deya ella:

—En via neguna puc seguir jo ab aquest banyam an es cap. ¿Que ha d'esser de mi si no'l me decanten? Som una al-lota tudada.

I no tengueren altre remey que donar sa bosseta verda an es metge-nou, que l'agaña, la s'estoja, i diu:

—Bono, ara jo aniré a fer ses meues diligencies per trobar es remey contra sa banya segona, i demà an aquesta hora ja'l tendré i vendré a aplicarlo.

Se'n va, surt de la Ciutat, i lo endemà se presenta a ca'l Rey, entra a veure la Sra. Princesa, li dona sa segona d'aqueilles peres que llevaven ses banyes que ses altres peres havien fetes sortir, i sa banya segona, tot d'una que la Sra. Princesa se va haver menjada aquella pera que li doná es metge-nou, li va desapareixer des cap com si mai n'hi hagués tenguda.

No vos die res es coratge que cobrá tant la Sra. Princesa com el Rey i la Reyna i tota la Cort, ja comensaren a anar gojosos ferm.

—Bé, va dir llavò es metge nou, ara en queda una només de banya an es cap de la Sra. Princesa. Supòs que la senyora Altesa la hi té tan mal a plor com ses altres dues que li he decantades.

—Jo le hi assegur, Sr. Doctor! va dir la Sra. Princesa. ¡Que la me lleu tan aviat com puga per amor del Bon Jesús!

—Ja la hi haurà d'haver llevada, Sr. Doctor! eridaren el Rey i la Reyna i tota la Cort.

—Per llevarlehi, per trobar es remey bo per decantar aquesta banya que queda, necessit una selleta, que, en posars'hi demunt, i li diguen: —Selleta, d'u'm a tal banda! a l'acte sa selleta duga es qui le hi diga, a tal banda.

El Rey i la Princesa se miraren, i van dir:

—Ell no tendrem altre remey que donarli aquella que tenim!

I allargaren es coll a donarlehi, perque la Sra. Princesa ab tal que li decantassen aquella banyota que encara tenia an es cap, consentia a qualsevol cosa. No le hi volia an aquell companatge dalt sa seu closca!

Donen sa selleta an es metge-nou, que s'hi posa demunt i va desapareixer, prometent abans que lo endemà a sa meteixa hora seria allà ab so remey bo per llevar sa banya que quedava a la Sra. Princesa.

I va esser homo de paraula; lo endemà se presenta ab sa derrera pera que li quedava, bona per llevar ses banyes que ses altres peres d'aquell ort havien fetes sortir. Se'n entrà allà ont jeya la Sra. Princesa, que des qui li eren sortides ses banyes, no havia volgut deixar mai es llit; crida el Rey i la Reyna, i diu a tots tres, mostrantlos aquella pera:

—Vetassí es remey per llevar sa banya que queda a la senyora Princesa, pero parlem clars. Per jo donarli aquesta pera, primer ella i vossos Reials Mages-

tats m'han de donar una altra cosa, que'm sembla que la m'he guanyada, i es es si per jo casarme ab la Sra. Princesa.

—¿Que me'n direu? Ell la Princesa va dir que si més que depressa, i el Rey i la Reyna també.

—Ara meteix! ara meteix! eridaven tots tres.

Ell En Juanet dona sa pera a la Princesa, que ja li pega clavada i altra, la s'empassolla a's temps de dir una Ave-Maria, sa banya li descomparaix des cap, ella bota des llit i s'aferra pe'son i sa mare i s'agenoya devant En Juanet, plorant tots d'alegría. Allà meteix se casaren, i venguen unes noces may vistes i un ball rabiós de tot, i saraus per llarc i festes i més festes tothom de dins tot es reynat.

En Juanet anà a cercar son pare a sa barraca i encara li hi trobà viu, i el se'n mena a ca'l Rey, i ab ell i ab la Sra. Princesa, el Rey i la Reyna varen viure contents i alegres anys i més anys; i encara son vius si no son morts.

I al cel mos vegem tots plegats. Amèn.

JORDI DES RECO

En-vant anam!

A somiar pessetes, a noltros morts de fam, ningú mos guanya.

Recordauvos que, quant se tractava d'alsar un monument an el Bt. Ramon Lull, un arquitecte marlloqui proposava acaramullarlo dalt es puig de Randa; i un «manobra en Gay saber» li va aglapir s'idea i la hi complejà d'aquesta manera:

«La base havia de consistir amb una piràmide de penyals, i s'estatua, disforjament colossal, havia de tenir son cos buit, amb una escala interior que conduís els turistes fins dins el seu cervell, cambra-biblioteca de les obres lulianes, p'els qui volguessin estudiar-les sensa distraccions. No cal aver tir que, desde el Moll de Palma, dret en candela, partiria un ferro-carril de cap al dit puig de Randa, ahont se trobarien instalats vint «grans-Hotels», esplotats per empressaris especials que servirien sens cobrar als «inglesos» mallorquins ab tots el «sports» possibles, inclús el de empaxarrinarse de figues de moro culides el meteix dia....

Ara se ralla si passará en vant lo de s'altre esvorat monument an el Rey En Jaume I. Ja sabeu que els «tamborés de la Sala», derrera derrera el Senyor Batle de Ciutat, anaren a convidar el Senyor Bisbe (s'altre vegada ja «feren sa funció» a Sa Llonja) y els tendistes y botiguers pera que se susriguessin, «encabessant» la llista amb quinze mil pessetes, a pagar en porer.... Y ara resulta que, com no hi ha més papers aont s'en haji dat compte que s'«Ultima Hora», va de missions que els «jau-mistes» forsats farán anques enrera, si no hi ha més testimonis que ells meteixos!

Bé es ver que el Rey En Jaume no reclamará, ni sa Comissió provincial de Monuments, perque aquell es mort, y aquesta esta declarada en banca-rota.

Y els Ciutadans altres maldecaps tenim ara que dins es Gost, com de costum, mos morim de set.

Valga que, segons diuen, dins una cinquantena d'anys se trasladarà la nostra polsosa y enfangada ciutat, a devés es pinar de «So'n Sanyer» (entre «Ca'n Pastilla» y el «torrent

des Jueus»), que allà es un paratge sà y no hi manca avinentesa, per uns banys a plaja pública, ahont d'estiu y d'hivern tothom podrà nadar sense carabasses, puix no hi haurà fons per negars'hi, si no hi van apostar.

De manera que la «futuríssima ciutat oferirà grans ventatges an els especuladors mundials, primerament perque dins l'arenal serà facil obrir fonaments per tota casta d'edificis, inclos «Cases de joch» y «altres herbes»; en segona, perque dins ses espayoses places podrán plantar boscs de paumeres bordes (que son ses més ufanoses), revoltant els monuments an els «llustres fills dels arravals de Palma, per molt que aumentin.

Ademés: devora s'Universitat s'establirà una gran fàbrica d'homonificar «rels» de porrassa, «botils» de mar y «bolets» de terra. Amb axo y la «feminisació» artificial de les senyorettes que duguen es calsons ben ajustats demunt sa pell, per quant se casaran, si tenen vocació a suportar el jou del matrimoni, qui ara s'innova sense cap camella, ja se podrá fer la competencia a qualsevol «Líric-Park».

Veyam si la nostra atlotèa, que sols aplica sa disposició p'el ram de Belles Arts, a «decorar» els baixos de fatxades, y sos instints mecànichs a etsecayar arbres y a apedregar als veis y afortunats, casi devant això que se diu «urbana policia», se regeñerà «olimpicament».

No cal dir que els areoplans se trobaran part demunt ses parades d'automòvils a disposició de qualsevol que vulgui anar desde un «square» an el «Terreno», o a ses «coves d'Artà», y «vice-versa». Questió de mitja hora y una pesseta per persona. Ses seyyores que vajin curtes,.. de doblés talvolta hi anirán gratis.

En quant a s'«urbanisació futura», no s'en parla. D'ensà que s'es descubrèt que ses alineacions torsudes donen ses perspectives dels carrers més variades, e-hi ha que confessar que es moros en sabien més que noltros.

Els pous artesians se tocarán, molt més espessos que el «mingitoris»; y si ses aygos subterraneas no pujen, al manco podrán envencarshí els seus escolims, puix tota aquella comarca es «permeable», estauvantmos s'«alcantarillat».

Y si, un dia, qualsevol esclercit estranger, a escuses de «estiujar», volgués venir a establirse a la ciutat nova, no hi ha que temer: mentres tenguem esment de conservar ses «buferes», sense desparar un tro els moscards tot sols se cuidarien d'enjejar l'inimich.

De modo que l'empresa que's proposa, es un negoci orb en lo material, y en lo moral, ¡la mar!

Ja veim molts de «Ferreristes» il·lustrant el poble; y falansteris modernistes, y... coses may vistes, fins a tal punt que els «sablistes» (1) de cada gra del arenal en podrán treure un capital.

UN CERO A L'ESQUERRA.

Les gracies sa 'a revista de Barcelona «Cataluña»

Aquesta revista barcelonina que du cada setmana notes d'ets articles més notables que's publiquen demunt es diferents periòdics de Catalunya i fora de Catalunya, referents a la causa catalanista, dia 27 de juliol mos copià, dient que hu prenia «de LA AURORA de Manacor», un bon tros de dos capítols des *Dietari* de Mn. Alcover, que publicarem dia 20 de juliol, això es, lo referent a s'entrevista de Mn. Alcover ab el gran poeta Mistral dia 18 de juny i s'altra entrevista des meteix Mn. Alcover ab alguns *Filibres i Orleanistes* a Montpeller dia 19 des meteix més. Agraim de cor an es nostre confrare de Barcelona es cas qu'ha fet d'uns articles escrits per LA AURORA.

Lo de s'Escola Normal Superior de Mestres de les Balears

Es Ministre d'Instrucció Pública mos n'ha feta una com un covo: ha suprimida s'Escola Normal Superior de Mestres, que ses Monges de la Puresa tenien fa tants d'anys, i que donava tan bon conte i tan magnífics resultats. Protestam ab tota s'energia des nostro cor contra sa conducta incalificable de tal Ministre. Dissapte qui vé mos n'ocuparem més detengudament, si Deu ho vol.—En canvi, donam s'enhonorabona més coral an es Retgídors republicans de Ciutat Srs. Obrador i Trian per haver feta sa defensa més absoluta d'aquelles Monges devant s' Ajuntament de Ciutat, consequent qu' aquest acordàs enviar una comissió a dites Religioses per testimoniarlo ses viu agrairent de Palma per lo bé que duyen aquella Escola Normal Superior i p'és bons resultats qu'ha produït ab tants d'anys com ha existit.

Secció local

Ja tenim màquina peladora, a tant s'hectòlit. Mestre Pep Fortesa n'ha presa una per servir es públic. Molt bé; així com es una, haurien d'esser dues o tres, perque, així com ses melles valen molt, en tenirne, tothom les vol arreglar, i fan mol bé; pero perden temps i mel·les, per quant, per bé que fassen, sempre volen quedar melles ab ses cloveyes; i ab sa Peladora, no tan sols no n'hi queden, sino que es impossible quedarn'hi cap. De manera que, per veure mel·les a dins ses cloveyes, les hi han de tirar. Ara bé, que se tenga en conte es temps que se pertre cantant les cloveyes després d'haver les pelades ab ses mans. An això hi ha que afegir es temps qu'han passat per pelarles; i veureu com los surt. El Sr. Bosch esta d'enhonorabona per lo quant s'enduen màquines tira tira. Creym que molts faran curt.

Es batre s'aclareix; aquest any ha retut molt poch. Haurem acabat nasa prest. Per anarmos bé, ara hauríem de tenir dues o tres setmanes de batre.

No sabem la cosa si anira bé o no, pero ja hi tornam esser. A una possessió que s'altre any e-hi veneren, enguany e-hi tornen vendre, y dues que no hi havien venut aquests anys passats, pareix que les volen vendre, y crech que faran barrina. Deu vulga que's aompradors puguen arribar a pagar.

Aquest any es mal any de fruta; tal volta es un bé. *Any de fruytes, any de tercianes*, solien dir es nostros antepassats; i així no convé queixar-nos. Deu sap que fa, i no pot errar.

Ses mel·les ja se deixen cuir, qu'es un gust, si bé es veritat qu'aquest any n'hi ha poques; per So'n Servera y y Artà n'hi ha moltes. Enhonorabona a tal gent i Deu los do molt d'anys de vida per servirlo.

ANDREU ALCOVER.

(1) Cosa de sable (en francès: arena), i en castellà: un qui manleva a no tornar.